

Zpráva o výsledcích finančních kontrol za rok 2008

Souhrnné zhodnocení výsledků finančních kontrol zajišťovaných orgánem veřejné správy a přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému finanční kontroly zahrnuje:

1. zhodnocení výsledků řídicí kontroly podle § 26 a 27 zákona o finanční kontrole (příloha č. 2), výsledků interního auditu podle § 28 a 29 zákona o finanční kontrole (příloha č. 3) a přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému ve smyslu § 25 zákona o finanční kontrole

a) *Vytváření podmínek pro příznivé kontrolní prostředí v orgánu veřejné správy.*

Strategické záměry a cíle kraje Vysočina vycházejí z Programu rozvoje kraje Vysočina a z dalších dlouhodobých koncepcí, strategií, záměrů a zásad v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, dopravy, územního plánování, cestovního ruchu, krizového řízení, životního prostředí a informatiky. Tyto jsou pravidelně vyhodnocovány a aktualizovány. Významnou kontrolní funkci plní Kontrolní výbor a Finanční výbor zastupitelstva kraje.

Konkrétní podmínky pro příznivé kontrolní prostředí na Krajském úřadu kraje Vysočina vytváří v první řadě oprávnění a povinnosti nastavené ve vnitřních předpisech úřadu, zejména ve Směrnici k zajištění kontrolní činnosti, ve Směrnici o oběhu a přezkušování účetních dokumentů a ve Směrnici k provádění pokladních operací. Další podmínky ve specifických oblastech upravuje Směrnice k užívání a kontrole užívání informačních a komunikačních technologií kraje Vysočina, Směrnice o poskytování cestovních náhrad při tuzemských a zahraničních pracovních cestách, Směrnice upravující přidělování a užívání mobilních telefonů a SIM karet a další. Základní stanovení kompetencí a odpovědností vychází z organizačního řádu a pracovních náplní zaměstnanců úřadu. Aktuálně je veden seznam pověření, který je k dispozici na intranetu.

Strategické prostředí krajského úřadu je zářmováno vizí krajského úřadu a soustavou strategických cílů, které se prostřednictvím akčních plánů rozpadají na jednotlivé a konkrétní, měřitelné úkoly pro jednotlivé odbory. Je tak splněna základní podmínka pro fungování vnitřního kontrolního systému, a to je stanovení cílů na strategické úrovni. Jde o systematický proces přijímání, naplňování, sledování a vyhodnocování strategických cílů úřadu za využití Portálu strategického řízení. Kontrolní prostředí pozitivně ovlivňují zejména strategické cíle působící na hospodárné, efektivní a účelné využívání veřejných prostředků, na sledování provozních ukazatelů a také na naplňování přijatého Etického kodexu úřadu.

Příznivé kontrolní prostředí podporuje i aplikace modelu CAF (Common Assessment Framework) vycházející ze sebehodnocení činnosti úřadu. Implementace modelu CAF probíhá na krajském úřadu již od roku 2006.

Odpovědní zaměstnanci mají příslušná pověření ke kontrole a přezkušování účetních dokladů na pozicích příkazce operace, správce rozpočtu, hlavní účetní. Tím je nastaveno oprávnění a odpovědnost konkrétních osob za příslušné operace.

Znalost zásad a principů finanční kontroly podporuje modul „Finanční kontrola ve veřejné správě“, kterým prochází v rámci vstupního vzdělávání povinně každý zaměstnanec úřadu. Toto vzdělávání krajský úřad zajišťuje i pro pracovníky obcí II. a III. stupně.

Kontrolní prostředí uvnitř úřadu ovlivňuje i činnost oddělení vnitřní kontroly, které zajišťuje jednak evidenci a podporu procesů při řešení stížností, jednak vykonává dílčí vnitřní kontroly. Jsou vytvořeny vhodné podmínky pro nezávislou a objektivní činnost interního auditu. Kontrolní prostředí směřem k externím subjektům nejvýznamněji formuje činnost odboru kontroly.

b) *System posuzování závažnosti rizik spojených se zajišťováním stanovených úkolů a schválení cílů orgánu veřejné správy.*

Postupy pro řízení rizik jsou na Krajském úřadě kraje Vysočina systematicky nastaveny od roku 2005 a jsou podpořeny interně vytvořenou softwarovou aplikací (databází). V roce 2008 došlo k rozšíření této softwarové aplikace o tzv. webové rozhraní a k jeho umístění na tzv. Portál strategického řízení úřadu. Tím došlo k vytvoření podmínek pro jednodušší, rychlejší, účinnější a přehlednější řízení rizik úřadu.

Vedoucí odborů jsou zodpovědní za pravidelnou aktualizaci rizik v databázi, doplňování nových rizik a dále za navrhování opatření ke snížení či eliminaci rizik. V roce 2008 došlo k formalizované aktualizaci databáze rizik krajského úřadu.

Řízením aktuálních rizik se v průběhu roku zabývají příslušní zodpovědní vedoucí zaměstnanci. V rámci manažerské kontroly průběžně identifikují, kvantifikují a realizují opatření k řešení rizik, zejména u běžných, provozních činností. Rizika související s finančními výdaji a příjmy jsou řízena pověřenými pracovníky realizací předběžné, ale i průběžné a následné řídicí kontroly v souladu s ustanoveními Zákona o finanční kontrole.

Zvláštní pozornost je věnována rizikům souvisejícím se správou a čerpáním finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie. Například v oblasti nastavování postupů při administraci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost nebo v rámci následných kontrol vzorku akcí a uzavírání grantových schémat Společného regionálního operačního programu probíhala v minulém období spolupráce mezi věcně příslušnými odbory, odděleními interního auditu a odborem kontroly.

Identifikací potenciálních rizik a navrhováním opatření ke snížení nebo eliminaci těchto rizik se standardně zabývají pracovníci interního auditu při výkonu konkrétních auditních zakázek. Identifikovaná rizika a navrhovaná opatření jsou předmětem závěrečných auditních zpráv. Vedení krajského úřadu běžně zadává pracovníkům interního auditu provedení ad-hoc interních auditů, které jsou zaměřeny zejména právě na posouzení aktuálních rizik.

c) *Odpovědnost příslušných vedoucích a ostatních zaměstnanců orgánu veřejné správy.*

Pravomoci a odpovědnosti jednotlivých vedoucích a ostatních zaměstnanců jednoznačně vymezuje organizační řád a pracovní náplně. Tyto se zároveň promítají do soustavy vnitřních norem Krajského úřadu kraje Vysočina.

Provádění řídicí kontroly podle zákona o finanční kontrole probíhá na základě pověření konkrétních pracovníků funkcemi příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní. Souhrn

pověření, tzv. „přehled pověření ke kontrole a přezkušování účetních dokladů“, jednoznačně určuje osoby odpovědné za výkon řídicí kontroly a vymezuje rozsah jejich oprávnění (dle příslušných paragrafů a položek v rámci jednotlivých kapitol rozpočtu kraje). Je zajištěna oddělenost funkcí, vzájemná zastupitelnost pracovníků pověřených výkonem řídicí kontroly, stejně jako pravidelná aktualizace pověření.

Povinnosti související za zajištěním řídicí kontroly podle zákona pravidelně prověřují pracovníci interního auditu v rámci své auditní činnosti.

Povinnosti zaměstnanců kraje a uvolněných členů zastupitelstva kraje, kteří se bezprostředně podílejí na účetních případech od jejich nařízení, přezkoušení a kontrole až po zaúčtování a archivaci účetních dokladů, závazně upravuje Směrnice k oběhu a přezkušování účetních dokladů a také interní předpisy orgánů kraje (Pravidla Rady kraje).

d) Zajištění informačních funkcí v rámci systému finanční kontroly zavedeného v orgánu veřejné správy.

Informační funkce systému finanční kontroly se uskutečňuje v rámci předběžné řídicí kontroly a v rámci systému veřejnosprávních kontrol. Konkrétní postupy pro zajištění informační funkce v rámci předběžné řídicí kontroly upravuje zejména Směrnice k oběhu a přezkušování účetních dokladů. V rámci systému veřejnosprávních kontrol jsou konkrétní postupy pro plnění informačních funkcí stanoveny Směrnicí k zajištění kontrolní činnosti.

Kontrolní činnost krajského úřadu je koordinována prostřednictvím předkládání a schvalování pololetních plánů kontrol jednotlivých odborů a samostatných oddělení, např. v návaznosti na kontrolní zjištění či případné požadavky ze strany ústředních správních úřadů. Vyhodnocení kontrolní činnosti jednotlivých odborů a samostatných oddělení je prováděno v pravidelných pololetních intervalech a předkládáno řediteli krajského úřadu.

Informační podporu pro rozhodovací, ale i kontrolní procesy poskytuje datový sklad. Prostřednictvím datového skladu je možno rychle získat a analyzovat požadované aktuální informace z oblasti ekonomiky a rozpočtování kraje, příspěvkových organizací, provozu krajského úřadu, dotačních titulů, integrovaného záchranného systému apod. Datový sklad tak poskytuje rozsáhlou podporu pro manažerské rozhodování, protože umožňuje aktuální a velmi detailní pohled na jednotlivé veřejné výdaje a příjmy, a to i v agregovaných a předem nastavených i ad hoc analytických pohledech.

Informační funkce interně-auditorské činnosti vychází ze Statutu interního auditu. Roční i střednědobé plány interních auditů podléhají schválení ředitelem úřadu. Zprávy z vykonaných interních auditů jsou standardně projednávány s vedoucími pracovníky auditovaných útvarů i s ředitelem úřadu. Útvar interního auditu každoročně předkládá řediteli úřadu zprávu o účinnosti vnitřního kontrolního systému (o výsledcích činnosti interního auditu).

e) Zajištění průběžného sledování a prověřování systému finanční kontroly zavedeného v orgánu veřejné správy včetně hodnocení.

Průběžné sledování a prověřování systému finanční kontroly výběrovým způsobem zabezpečuje interní audit v rámci provádění konkrétních auditních zakázek, zejména interních auditů, ale i poradenských a konzultačních služeb. Střednědobý plán interních auditů a z něj vycházející roční plány jsou zpracovávány na základě analýzy rizik. Kromě plánovaných auditů

jsou prováděny i audity ad-hoc, které obvykle vycházejí z aktuální potřeby prověřit rizikové prvky systému finanční kontroly.

Hodnocení vnitřního kontrolního systému probíhá také pravidelně, jedenkrát ročně na základě zprávy o účinnosti vnitřního kontrolního systému, která shrnuje všechny provedené auditní zakázky a aktivity útvaru interního auditu.

Provádění veřejnosprávních kontrol (zejména u příspěvkových organizací a příjemců veřejné finanční podpory) ošetřuje Směrnice k zajištění kontrolní činnosti. Závěry z kontrolních zjištění včetně konkrétních zásadních nedostatků a přehled hlavních opatření uložených či navržených k odstranění zjištěných nedostatků se vyhodnocuje pravidelně v pololetních intervalech. Vyhodnocení kontrolní činnosti za jednotlivé věcně příslušné odbory koordinuje oddělení vnitřní kontroly a vyhodnocení předkládá řediteli úřadu. Odbor kontroly vypracovává souhrn nejčastějších nedostatků z provedených kontrol, který je sdílen v rámci celého krajského úřadu.

Systém finanční kontroly je prověřován také externími kontrolami a audity. Protokoly z externích kontrol a zprávy z externích auditů provedených na kraji Vysočina, kdy je kraj kontrolovaný/auditovaný subjekt, včetně případných dokumentů o vypořádání zjištěných nedostatků, jsou soustřeďovány v centrální evidenci na oddělení vnitřní kontroly.

f) Dosahování výsledků při zajišťování činnosti a schválených cílů tohoto orgánu včetně realizace doporučení jednotlivých typů interního auditu.

Dosahování stanovených cílů při zajišťování činnosti kraje Vysočina a krajského úřadu pravidelně hodnotí orgány kraje (zastupitelstvo, rada, výbory, komise) a vrcholové vedení krajského úřadu. Jednou ze skupin cílů jsou cíle strategické. Pro vyhodnocování realizace a dosahování těchto strategických cílů byla v roce 2008 zřízena funkce manažer kvality. Strategické cíle jsou průběžně monitorovány prostřednictvím Portálu strategického řízení úřadu.

Posuzování realizace dílčích cílů a zejména identifikace rizik, která ohrožují jejich dosahování, je předmětem interně-auditorské činnosti. Auditní činnost oddělení interního auditu je členěna následujícím způsobem:

- a) *auditní ujišťovací zakázky*
  - „interní audity“ – výstupem je auditní zpráva a podrobná auditní dokumentace;
- b) *poradenské a konzultační služby*
  - *formální konzultační audity*
    - „poradenské zakázky“ – zakázky většího rozsahu s různorodým předmětem nebo cílem, ale s předem zadaným výstupem;
    - „konzultace“ - jednorázové poradenství, jehož předmětem je nejčastěji vnitřní řídicí kontrolní systém a kontrolní mechanismy.
  - *neformální konzultační služby* (běžná činnost – účast v projektových týmech, na schůzkách, výměna informací, atd.).

ad a) Auditní ujišťovací zakázky

V roce 2008 interní auditoři pracovali na těchto interních auditech:

- audit procesů ve spisové službě
- audit SIM karet
- následný audit grantových schémat SROP
- audit postupu při hodnocení projektů globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

- audit administrativních postupů v systému smluv
- audit evidence pozemků
- audit procesů souvisejících s rušením příspěvkových organizací na Odboru školství, mládeže a sportu (školní statky)

Audit procesů ve spisové službě byl zaměřen na funkčnost, úplnost a správnost procesů souvisejících s příjmem, evidencí, rozdělováním, oběhem a vyřizováním dokumentů přijatých krajským úřadem v listinné, elektronické a ústní podobě. Celkem 14 doporučení z auditu směřovalo do oblasti úpravy vnitřních předpisů, zdokonalení stávajících procesů při výkonu spisové služby a ke zlepšení funkcionality softwarové aplikace.

Audit SIM karet prověřoval procesy při pořizování, přidělování a nakládání se SIM kartami z hlediska existence a funkčnosti řídicích a kontrolních mechanismů a především z hlediska ošetření rizik proti jejich možnému zneužití. Příčiny některých nedostatků byly identifikovány na straně poskytovatele telekomunikačních služeb. Řada opatření ke snížení rizik již byla realizována (např. sloučení agendy SIM karet na odbor informatiky, uzavření smlouvy s novým poskytovatelem telekomunikačních služeb atd.).

Následným auditem grantových schémat Společného regionálního operačního programu bylo ověřeno, že doporučení a opatření z řádných interních auditů provedených v minulosti v této oblasti jsou splněna z velké části.

Audit postupu při hodnocení projektů globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost byl zaměřen na prověření shody postupů zprostředkujícího subjektu, individuálních hodnotitelů a výběrové komise při procesu hodnocení první výzvy globálních grantů. Výsledkem auditu jsou kromě doporučení zprostředkujícímu subjektu (oddělení grantových programů KrÚ) také zjištění systémového charakteru směrem k řídicímu orgánu operačního programu (MŠMT).

Předmětem auditu administrativních postupů v systému smluv je prověření procesů při uzavírání (distribuci, oběhu, kontrole, schvalování) a evidenci smluv na Krajském úřadu kraje Vysočina z hlediska existence a funkčnosti řídicích a kontrolních mechanismů a zejména ošetření rizik proti možnému nezaevidování nebo ztrátě uzavřených smluv, či jejich „zfalšování“.

Náplní interního auditu evidence pozemků je ověřit soulad majetkové evidence pozemků kraje Vysočina s účetní evidencí (účetnictvím) kraje Vysočina a následně křížovou kontrolou prověřit soulad evidencí se záznamy v katastrech nemovitostí.

Audit procesů souvisejících s rušením příspěvkových organizací se zabývá prověřením vypořádání veškerých práv a povinností (pohledávek a závazků) v souvislosti s rušením školních statků (příspěvkových organizací kraje). Dále jsme se zabývali prověřením nastavení obecných postupů (řídicích a kontrolních mechanismů) při rušení příspěvkových organizací kraje Vysočina.

V rámci činnosti oddělení interního auditu bylo navrženo celkem 35 doporučení a návrhů na opatření směřující k odstranění zjištěných nedostatků. Doporučení z interních auditů jsou standardně projednávána s ředitelem krajského úřadu a vedoucími pracovníky, kteří jsou odpovědní za auditovanou oblast. Všechna předložená doporučení byla vedoucím orgánem veřejné správy akceptována. Realizace přijatých doporučení z interních auditů je zajištěna systémem úkolů z porad. Sledování plnění auditních doporučení průběžně provádí oddělení interního auditu prostřednictvím následných auditů nebo dílčím ověřením.

ad b) Poradenské a konzultační služby

V roce 2008 poskytli pracovníci interního auditu poradenství v těchto oblastech:

- Řízení rizik 2008
- Metodická pomoc obcím
- Nezávislá kontrola vzorku akcí u příjemců podpory z grantového schématu v rámci opatření 3.2 SROP
- Nezávislá kontrola vzorku akcí u příjemců podpory z grantového schématu v rámci opatření 4.1.2 a 4.2.2 SROP
- Nezávislá kontrola vzorku akcí u příjemců podpory z grantového schématu v rámci opatření 3.3 OP RLZ

Ze strany pracovníků interního auditu je průběžně poskytována metodická podpora v systému řízení rizik krajského úřadu. V roce 2008 byl zdokonalen a rozšířen elektronický nástroj pro práci s riziky a pro jejich přehlednější sledování.

Cílem poradenské zakázky Metodická pomoc obcím bylo vyhodnotit úroveň metodické a odborné pomoci, kterou poskytuje kraj Vysočina obcím II. a III. stupně. Poradenská zakázka vycházela ze stanovených strategických cílů KrÚ kraje Vysočina. Úroveň metodické a odborné pomoci se za pomoci dotazníků směřovaných na města a obce kraje sleduje pravidelně již od roku 2006.

V návaznosti na čl. 10 a následující Nařízení Komise (ES) 438/2001 byly vykonány nezávislé následné kontroly vzorku akcí, které byly podpořeny v rámci grantových schémat realizovaných krajem Vysočina v opatření 3.2 SROP, 4.1.2. a 4.2.2. SROP a 3.3 OP RLZ. Kontrolní skupina byla sestavena z pracovníků odboru kontroly a oddělení interního auditu KrÚ kraje Vysočina. Cílem provedených kontrol byla fyzická kontrola realizace akcí a kontrola veškerých administrativních činností se zaměřením na přiměřenost a funkčnost řídicích a kontrolních mechanismů u příjemců podpory a u gestorů grantových schémat. Zjištěné nedostatky byly řešeny v rámci kontrol a na identifikovaná rizika byli gestoři grantových schémat i příjemci podpory upozorňováni.

V roce 2008 pracovníci interního auditu poskytli 7 rozsáhlejších formálních konzultací, které byly zaměřené především do oblasti řídicí kontroly a kontrolních mechanismů, na řízení rizik, oblast administrace prostředků ze strukturálních fondů EU a další oblasti.

2. zhodnocení výsledků veřejnosprávních kontrol vykonávaných podle § 7 odst. 2, 8, 9 a 11 zákona o finanční kontrole včetně zhodnocení přiměřenosti a účinnosti zavedeného systému této kontroly

a. národních prostředků (příloha č. 4)

Veřejnosprávní kontroly na místě byly v roce 2008 vykonávány všemi odpovědnými zaměstnanci podle jejich působností a v souladu se zákonem o finanční kontrole a vnitřní směrnici k zajištění kontrolní činnosti na základě pololetních plánů kontrolní činnosti, na podnět vedení kraje, ostatních orgánů veřejné správy a na základě informací uvedených ve stížnostech právnických a fyzických osob.

Předběžné veřejnosprávní kontroly byly pravidelně vykonávány před vynaložením veřejných výdajů při posuzování žádostí jednotlivých žadatelů o veřejnou finanční podporu z rozpočtu kraje

a fondu kraje - Fondu Vysočiny. V případě zjištění nejasností nebo rizik byla jednotlivými odbory krajského úřadu prováděna kontrola na místě u žadatelů o veřejnou finanční podporu.

Výkon *průběžných* veřejnosprávních kontrol byl zaměřen zejména na dodržování stanovených podmínek a postupů při uskutečňování, vypořádávání a vyúčtování schválených operací, na včasnost a přesnost záznamů o nakládání s veřejnými prostředky a o uskutečňovaných operacích.

Je možno konstatovat, že v průběhu roku 2008 byl dále rozšiřován výkon průběžných kontrol u příjemců veřejných finančních podpor jakožto kontrol veřejnosprávních, prováděných v souladu se zákonem o finanční kontrole.

Průběžné veřejnosprávní kontroly *na místě* byly vykonávány odpovědnými zaměstnanci administrátora podpory u příjemců veřejných finančních podpor poskytnutých z rozpočtu kraje a fondu kraje. Příslušnými odvětvovými odbory byly prováděny kontroly u příspěvkových organizací zřizovaných krajem v resortu školství, sociálních věcí, zdravotnictví, dopravy a kultury.

Následných veřejnosprávních kontrol bylo u příspěvkových organizací zřizovaných krajem v resortech školství, zdravotnictví, sociálních věcí, kultura a doprava v roce 2008 provedeno celkem 39, z toho 4 byly mimořádné. U příjemců podpor poskytnutých z rozpočtu kraje a z Fondu Vysočiny bylo provedeno celkem 43 kontrol.

U příspěvkových organizací kraje byly kontroly zaměřeny na dodržování právních předpisů, schválených rozpočtů a pokynů zřizovatele a na ověření údajů o hospodaření s veřejnými prostředky, tzn. na věrné zobrazení zdrojů, stavu a pohybu veřejných prostředků a zda tyto údaje odpovídají skutečným rozhodným pro uskutečnění veřejných příjmů, výdajů a nakládání s veřejnými prostředky.

Provedenými veřejnosprávními kontrolami bylo zjištěno nedodržení některých obecně závazných právních předpisů, zejména v oblasti účetnictví (nesprávné postupy účtování, evidence a inventarizace majetku), nakládání s majetkem, vnitřního kontrolního systému, odměňování, doplňkové činnosti, hospodaření s fondy a vnitřních norem příspěvkových organizací. Na základě zjištěných nedostatků byla vždy vyžadována opatření k odstranění nedostatků. Plnění těchto opatření bylo ověřováno věcně příslušnými odbory, odbor kontroly plánuje vykonání kontrol plnění opatření na vybraném vzorku v roce 2009. Porušení rozpočtové kázně nebylo v loňském roce následnými veřejnosprávními kontrolami u příspěvkových organizací zjištěno.

U příjemců veřejných finančních podpor poskytnutých z rozpočtu kraje a z Fondu Vysočiny byly následné veřejnosprávní kontroly zaměřeny na ověření dodržení podmínek poskytnutí podpor po ukončení realizace a závěrečném vyúčtování akcí. Porušení rozpočtové kázně bylo zjištěno u dvou příjemců a na základě rozhodnutí Rady kraje Vysočina jim byl uložen odvod za porušení rozpočtové kázně.

Počet provedených následných veřejnosprávních kontrol vycházel z personálního obsazení oddělení veřejnosprávní kontroly odboru kontroly krajského úřadu. V roce 2008 byly následné veřejnosprávní kontroly zajišťovány 7 zaměstnanci odboru kontroly. Vzhledem k velkému počtu zřizovaných příspěvkových organizací kraje (k 31. 12. 2008 celkem 139 organizací) je tudíž mnohdy problematické zajistit obecně požadovanou periodicitu provádění následných kontrol u zřizovaných příspěvkových organizací.

I v roce 2008 bylo třeba zajistit také provedení nezávislých kontrol vzorku akcí v rámci grantových schémat kraje Vysočina.

Přes stávající personální kapacitu se odbor kontroly v loňském roce opětovně snažil zkontrolovat minimálně 5%tní vzorek akcí podpořených z rozpočtu kraje a fondu kraje podle jednotlivých dotačních titulů upravených Pravidly Rady kraje Vysočina nebo Zásadami Zastupitelstva kraje Vysočina.

b. zahraničních prostředků (příloha č. 5)

V roce 2008 nebyla krajem Vysočina provedena žádná veřejnosprávní kontrola u předstrukturálních fondů.

Ze strukturálních fondů čerpá kraj Vysočina finanční prostředky prostřednictvím šesti grantových schémat v programovacím období 2004 – 2006, z toho 5 grantových schémat je realizováno prostřednictvím Společného regionálního operačního programu a 1 grantové schéma prostřednictvím Operačního programu rozvoje lidských zdrojů.

V roce 2008 bylo provedeno celkem 109 veřejnosprávních kontrol na místě v rámci grantových schémat (103 gestorem grantových schémat, 6 odborem kontroly). Z toho bylo v rámci grantových schémat napojených na čerpání prostředků ze SROP provedeno celkem 94 kontrol, v rámci grantového schématu napojeného na čerpání prostředků z OP RLZ bylo provedeno celkem 15 kontrol. Jedna kontrola byla provedena u individuálního projektu v rámci SROP.

Z celkového počtu již nebyla žádná kontrola předběžná – ex ante, 99 kontrol bylo průběžných – interim, 5 kontrol následných ex – post a 6 nezávislých kontrol vzorku akcí. Kontrolami I. stupně bylo ověřováno splnění podmínek pro poskytnutí podpory a průběžná fyzická realizace akcí včetně kontroly úhrad průběžných nákladů. Kontroly byly prováděny jak administrativní, tak na místě.

V souladu s prováděcími směrnicemi, resp. operačními manuály čtyř grantových schémat bylo odborem kontroly ve spolupráci s oddělením interního auditu v roce 2008 provedeno a ukončeno 6 nezávislých kontrol vzorku akcí formou následné veřejnosprávní kontroly na místě s prvky systémového auditu. Kontrolované osoby byly vybrány na základě zpracované analýzy rizik s přihlédnutím k výsledkům předchozích kontrol, rozložení kontrolní činnosti v průběhu daného programovacího období a rovnoměrnému geografickému rozložení prověřovaných akcí. Kontrolami byla ověřena fyzická realizace akcí a veškeré administrativní činnosti se zaměřením na účinnost řídicích a kontrolních mechanismů u příjemců i u gestora grantových schémat.

Veškerými provedenými kontrolami v rámci grantových schémat byly krajem zjištěny 3 podezření na nesrovnalost, které byly nahlášeny řídicím orgánům v souladu se zvláštními pokyny.

V rámci první části programovacího období 2007 – 2013 byly Řídicím orgánem Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost kraji Vysočina v rámci prioritní osy 1 - Počáteční vzdělávání schváleny tři globální granty ve třech oblastech podpory. S řídicím orgánem – Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy - uzavřel kraj Dohodu o spolupráci, na základě které zabezpečuje realizaci OP VK jako zprostředkující subjekt.

V rámci schválených globálních grantů byly v průběhu roku 2008 vyhlášeny první výzvy. Vzhledem k charakteru projektů nebyla v roce 2008 provedena žádná předběžná veřejnosprávní kontrola na místě.

Finanční prostředky ze zahraničí poskytnuté prostřednictvím Národního fondu čerpá kraj Vysočina z Finančního mechanismu EHP/Norska. Kraj realizuje v rámci tohoto mechanismu projekt „Kulturní dědictví Vysočiny“ v celkovém objemu 705 882 €, z toho dotace z finančního mechanismu činí 600 tis. € a kraj se na projektu podílí částkou 105 882 €. V rámci projektu kraje je realizováno 6 sub-projektů. V roce 2008 byly provedeny 3 průběžné kontroly na místě u příjemců realizujících sub-projekty a objem zkontrolovaných prostředků činí 197 500 €, tj. 23, 7 % z celkového objemu prostředků. Další průběžné kontroly na místě a následné kontroly na místě u vzorku sub-projektů jsou plánovány na roky 2009 a 2010.

3. Hlavní nedostatky, které v hodnoceném období zásadním způsobem nepříznivě ovlivnily činnost orgánu veřejné správy včetně stručné charakteristiky jejich příčin

Nedostatky, které by podstatně ohrozily nebo znemožnily plnění hlavních úkolů při zajišťování schválených cílů orgánu veřejné správy a které by měly významný vliv na řádnou správu a řízení hospodaření s veřejnými prostředky, nebyly v hodnoceném období identifikovány.

Problémové oblasti byly průběžně řešeny v souladu s rozhodnutími orgánů kraje (Rady kraje Vysočina a Zastupitelstva kraje Vysočina) nebo rozhodnutím vedení krajského úřadu.

V průběhu roku 2008 vnitřní kontrolní systém neidentifikoval skutečnosti, které by byly v rozporu s obecně závaznými pravidly pro zadávání veřejných zakázek. Postup pro zadávání veřejných zakázek specifikují Pravidla Rady kraje Vysočina pro zadávání veřejných zakázek. V této problematice jsou zaměstnanci úřadu pravidelně proškolení v rámci systému centralizovaného vzdělávání. Nebyly podány žádné podněty pro přezkoumání úkonu zadavatele na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

Vnitřní nastavené postupy vylučují porušení zásady „čtyř očí a dvou podpisů“, tedy odděleného schvalování, evidování a kontroly jednotlivých operací. Interní audity ani jiné typy kontrol neidentifikovaly porušení této zásady.

Při přezkoumání hospodaření kraje Vysočina nebyly zjištěny chyby a nedostatky spočívající v porušení rozpočtové kázně, neúplnosti, nesprávnosti nebo neprůkaznosti vedení účetnictví, pozměňování záznamů nebo dokladů v rozporu se zvláštními předpisy, v porušení povinností nebo překročení působnosti územního celku stanovených zvláštními právními předpisy nebo v neodstranění nedostatků zjištěných při přezkoumání hospodaření za předchozí roky.

Ze šetření interního auditu ani jiných typů kontrol nevyplývá, že dochází k neekonomickému využívání veřejných prostředků, k vykonávání neefektivních nebo neúčelných činností při zajišťování výkonu veřejné správy nebo že vedené evidence obsahují větší frekvenci chyb, než je obvyklé.

Inventarizace majetku, závazků a pohledávek kraje Vysočina, včetně vypořádání zjištěných rozdílů, probíhá řádně, na základě Příkazu ředitele k provedení inventarizace a v souladu se Směrnicí o účtování, oceňování a evidenci majetku a závazků kraje Vysočina.

Nebyly zaznamenány žádné nežádoucí zásahy, které by směřovaly k ovlivnění zaměstnanců vykonávajících finanční kontrolu a které by ohrozily nebo znemožnily její objektivní výkon.

4. Informace o finančních kontrolách vykonaných podle vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána a o jejich výsledcích, které poskytly mezinárodním organizacím na základě jejich vyžádání (§ 24 odst. 5 zákona)

V průběhu roku 2008 nebyla na Krajském úřadu kraje Vysočina provedena žádná finanční kontrola podle vyhlášených mezinárodních smluv.

5. Přehled a charakteristika opatření přijatých ředitelem Krajského úřadu kraje Vysočina

Řízení provozní a finanční činnosti úřadu a účinné fungování vnitřního kontrolního systému bylo v průběhu roku 2008 zlepšováno například následujícími opatřeními:

- vyhodnocení a nastavení strategických cílů krajského úřadu pro následující období,
- aktualizace interních předpisů,
- akceptování a realizace doporučení z vykonaných interních auditů,
- vzdělávání zaměstnanců krajského úřadu v oblasti finanční kontroly v rámci vstupního vzdělávání,
- realizace systému vzdělávání vedoucích úředníků, nejen vrcholového, ale i středního managementu (například realizace semináře základů strategického řízení),
- podpora zvyšování odbornosti zaměstnanců,
- vytvoření strategie řízení lidských zdrojů,
- realizace metodiky a softwarové podpory pro projektové řízení krajského úřadu,
- aktualizace pověření ke kontrole a přezkušování účetních dokladů,
- posílení systému řízení rizik, vytvoření Portálu řízení rizik jako nástroje pro sledování a vyhodnocování rizik působících na cíle a záměry krajského úřadu,
- realizace projektů v oblasti strategického řízení – vytvoření Portálu strategického řízení úřadu (získání Ceny ministerstva vnitra za inovaci ve veřejné správě 2008 a ocenění v soutěži Chytrý úřad 2008),
- podpora rozvoje nástroje „datový sklad“ – sledování nákladů na autoprovoz, ekonomiky úřadu, ekonomiky příspěvkových organizace,
- zavedení centrální evidence protokolů z externích kontrol a externích auditů atd.

K průběžnému sledování řešených problémů slouží systém evidence úkolů v rámci porad na jednotlivých úrovních řízení (porady grémia ředitelů, porady grémia ředitelů s vedoucími odbory a samostatných oddělení, porady jednotlivých sekcí a porady odborů). Obdobná evidence se používá pro sledování a kontrolu plnění úkolů vyplývajících z usnesení rady a zastupitelstva kraje. Jako další nástroj je využívána možnost zřízení pracovních týmů k dané problematice.

6. Souhrnné zhodnocení

Kraj Vysočina nadále dodržuje principy řádné správy veřejných prostředků. Orgány kraje a ředitelem krajského úřadu jsou dostatečně vymezeny pravomoci a odpovědnosti jednotlivých vedoucích a ostatních zaměstnanců směřující k naplnění těchto zásad. Finanční kontrola je nedílnou součástí finančního řízení, kontrolní činnost probíhá v souladu s platnými právními předpisy. Útvary zabývající se finanční kontrolou tak mohou poskytovat dostatečnou míru nezávislého ujištění o přiměřenosti a účinnosti vnitřních kontrolních mechanismů.

Kraji byly předloženy zprávy o výsledcích finančních kontrol za rok 2008 všemi 139 příspěvkovými organizacemi zřízenými krajem Vysočina k 31. 12. 2008.

V kraji Vysočina bylo k 31. 12. 2008 celkem 704 obcí, z tohoto počtu předložilo zprávu o výsledcích finančních kontrol 647 obcí, tj. 92%, přestože na tuto povinnost byly obce písemně upozorněny dopisem ředitele krajského úřadu, ve kterém byly uvedeny i odkazy na manuály a návody na zpracování zpráv o výsledcích finančních kontrol.

V meziročním srovnání se počet obcí, které zaslaly zprávu o výsledcích finančních kontrol, opět zvýšil, a to o 2 %. I nadále však vykazují některé menší obce jako objem prostředků zkontrolovaných veřejnosprávními kontrolami výši příjmů a výdajů samotné obce či místo zprávy o výsledcích finančních kontrol jsou zasílány zápisy z jednání finančního a kontrolního výboru.

Zpracovali:

Ing. Eva Janoušková
ředitelka Sekce ekonomiky a podpory – zástupce ředitele

Ing. Michal Ňachaj
vedoucí odboru kontroly

Ing. Iva Ďásková
vedoucí oddělení veřejnosprávní kontroly

Ing. Tomáš Drdla
oddělení interního auditu

V Jihlavě dne 3. 3. 2009

Schválil:

Ing. Bc. Zdeněk Kadlec
ředitel Krajského úřadu kraje Vysočina